

EÖTVÖS KÁROLY I N T É Z E T

**..... sz. szenátusi határozat
az egyetemi ombudsmanról
(Mintaszabályzat)**

**A ..... (a felsőoktatás intézmény neve)
megalapítja az egyetemi ombudsman intézményét**

A ..... (a felsőoktatás intézmény neve) Szenátusa a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 11. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított szervezetalkítási autonómiájával élve;

tudatában annak, hogy az egyetemi demokrácia megerősítése a felsőoktatás egyik legfontosabb stratégiai feladata;

mérlegelve azt, hogy egyetemi ombudsman a világ számos egyetemén jelentős mértékben járult hozzá a felsőoktatásban az intézményi demokrácia megerősítéséhez;

tudatában annak, hogy az egyetemi demokrácia közvetetten az oktatás és a kutatás színvonalának emelkedését is elősegíti;

belátva továbbá azt, hogy az egyetemi demokráciáért az egyetemi ombudsman létrehozásán túl is folyamatos erőfeszítéseket kell tennie,

létrehozza az egyetemi ombudsman intézményét.

A. AZ EGYETEMI OMBUDSMAN FELADATAI

1. Az egyetemi ombudsman feladatai az individuális jogvédelem körében

1.1. Az egyetemi ombudsman kivizsgálja a hallgatóknak és a doktoranduszoknak az egyetemi oktatással, az egyetem által a diákoknak nyújtott szolgáltatások színvonalával és hozzáférhetőségével, a hallgatói ügyintézással, valamint a bánásmóddal kapcsolatos panaszait, továbbá az egyetemen működő hallgatói önkormányzatok az egyén számára jogsérelmet okozó működését vagy mulasztásait kifogásoló panaszokat.

1.2. Az egyetemi ombudsman kivizsgálja az oktatók és kutatók személyes jogsérelmeit és az egyenlő bánásmód követelményét érintő panaszait, bejelentéseit.

1.3. Az egyetemi ombudsman kivizsgálja a felsőoktatásban alkalmazottak személyes jogsérelmeit és az egyenlő bánásmód követelményét érintő panaszait, bejelentéseit.

2. Az egyetemi ombudsman feladatai a kollektív jogvédelem körében

2.1. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri az oktatás és a kutatás szabadságának érvényesülését.

2.2. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri a hallgatók terhelésének mértékét.

2.3. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri a felsőoktatási intézményben a nők és a férfiak egyenjogúsága megvalósulásának követelményét.

2.4. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri az etnikai kisebbségek, a külföldi hallgatók, és különösen a roma hallgatók helyzetét, jogaik érvényesülését.

2.5. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri a fogyatékkal élő hallgatók helyzetét, a fizikai és oktatási-tanulási akadálymentesítés teljesülését.

2.6. Az egyetemi ombudsman figyelemmel kíséri az LMBTQ+ kisebbségek helyzetét.

3. Az egyetemi ombudsman által alkalmazandó jogszabályok, valamint bírálatának egyéb forrásai, alapjai

3.1. Az egyetemi ombudsman ajánlásait az Alaptörvényben, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben, illetve az intézményi szabályzatokban biztosított jogokra hivatkozva teszi meg.

3.2. Az egyetemi ombudsman az egyetemi polgárok jogainak védelmében az alkotmányos alapjogokat, illetve a felsőoktatási jogokat részletező jogszabályok és nemzetközi egyezmények rendelkezéseire, továbbá az e jogokat értelmező jogalkalmazó fórumok gyakorlatára is hivatkozhat.

3.3. Az egyetemi ombudsman ajánlásaiban az irányadó nemzetközi mintákat, megoldásokat és a legjobb gyakorlatokat is figyelembe veszi.

3.4. Az egyetemi ombudsman ajánlásaiban a tisztességes és méltányos eljárás követelményére, továbbá a felsőoktatási intézmény szabályzataiban, etikai kódexében megfogalmazott elvekre is hivatkozhat.

B. AZ EGYETEMI OMBUDSMAN ELJÁRÁSA ÉS INTÉZKEDÉSEI

4. Az egyetemi ombudsman eljárásának megindulása

4.1. Az egyetemi ombudsman eljárása panasz alapján vagy hivatalból indulhat. Az eljárás hivatalból történő megindítása nem sértheti a jogsérelmet szenvedett személyek önrendelkezési jogát.

4.2. Az egyetemi ombudsman eljárásának kezdeményezéséért senkit nem érhet hátrány.

5. Az egyetemi ombudsman intézkedései

5.1. Az egyetemi ombudsman kötelező döntést nem hozhat. Az egyetemi ombudsman a felsőoktatási intézmény döntésre jogosult szervének vagy személyének részére – ide értve a hallgatói önkormányzatokat, a kancellárt és a konzisztóriumot is – ajánlást tesz. Az ajánlásnak több címzettje is lehet.

5.2. Ha az ügy a hatáskörébe tartozik, a Szenátus is lehet az ajánlás címzettje.

5.3. Az egyetemi ombudsman a felsőoktatási intézményen belül mediációs tevékenységet is folytat. A mediációs tevékenységét, ha a közvetítés jellege ezt indokolja, ajánlással is lezárhatja. Hallgatók, illetve csoportjaik között vitákban az egyetemi ombudsman csak mediációs tevékenységet folytathat. Két hallgató közötti vitában az ombudsman nem foglalhat állást.

5.4. Az egyetemi ombudsman, ha ajánlása, illetve közvetítése eredménytelen, megállapításait összefoglaló jelentéssel és megoldási javaslataival a Szenátushoz fordulhat. Az egyetemi ombudsman jelentését a Szenátus megtárgyalja és arról döntést hoz.

5.5. Az egyetemi ombudsman javaslatot tehet fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

5.6. Az egyetemi ombudsman tevékenységének tapasztalatairól és ajánlásainak eredményeiről éves beszámolót készít. Az éves beszámolót a Szenátus megtárgyalja.

6. Az egyetemi ombudsman vizsgálata

6.1. Az egyetemi ombudsman vizsgálatát a felsőoktatási intézmény valamennyi alkalmazottja és hallgatója köteles elősegíteni, az általa jogszerűen kért információt megadni.

6.2. Az egyetemi ombudsman tanácskozási joggal vesz részt a Szenátus ülésén, továbbá, kérésére, a felsőoktatási intézmény bármely testületének ülésére kötelező meghívni, illetve azon saját döntése alapján részt vehet.

6.3. Az egyetemi ombudsman vizsgálatai során a tényállás felderítése érdekében – kivéve a minősített adatokat és a személyes feljegyzéseket – minden a felsőoktatási intézményben keletkezett, illetve általa kezelt adathordozó tartalmát megismerheti. Az egyetemi ombudsman a megismerési engedély folytán birtokába jutott minősített adatot megőrzi.

6.4. Az egyetemi ombudsman különös figyelmet fordít a személyes adatok védelmére. A panaszos személyes adatait a vizsgálat lefolytatása során akkor használhatja fel, ha a panaszos ehhez hozzájárult. Ha a vizsgálat során a panaszos személyes adatainak közlése harmadik személlyel elkerülhetetlen, az egyetemi ombudsman ezt közli a panaszossal.

7. Az egyetemi ombudsman eljárásainak nyilvánossága

7.1. Az egyetemi ombudsman vizsgálatai eredményeit nyilvánosságra hozza.

7.2. A panaszos személyes adatai csak az érintett kifejezett engedélyével hozhatóak nyilvánosságra. Ilyen engedély hiányában a vizsgálatok eredményének nyilvánosságát ezeknek az adatoknak az anonimizálásával kell biztosítani.

7.3. Az egyetemi ombudsman éves beszámolója nyilvános.

7.4. Az egyetemi ombudsman vizsgálatai eredményeinek és éves beszámolójának nyilvánosságához az egyetem minden nyilvános kommunikációs felületét (így például egyetemi újság, rádió, elektronikus tanulmányi rendszer, levelezőrendszer) igénybe veheti.

7.5. Az egyetemi ombudsman munkájáról szabadon nyilatkozhat a helyi és az országos sajtóban.

C. AZ EGYETEMI OMBUDSMAN JOGÁLLÁSA

8. Az egyetemi ombudsman függetlensége

Az egyetemi ombudsman a felsőoktatási intézmény más szervezeti egységeitől független, ombudsmani feladatai ellátásával kapcsolatban nem utasítható.

9. Az egyetemi ombudsman megválasztása

9.1. Az egyetemi ombudsman megbízatása négy évre szól és egyszer újraválasztható.

9.2. Egyetemi ombudsmannak az a köztisztletnek örvendő

[A verzió] oktató

[B verzió] felsőfokú végzettséggel rendelkező egyetemi polgár

választható meg, aki betöltötte a harmincötödik életévét. Egyetemi ombudsmannak az egyetem nyugdíjas oktatója is megválasztható.

9.3. Egyetemi ombudsman-jelölt az, akit a hallgatók, oktatók, kutatók és más alkalmazottak legalább 15 százaléka ombudsmannak javasol, feltéve, hogy a jelöltet a hallgatók, illetve az oktatók és kutatók legalább 10-10 százaléka is javasolja.

9.4. A jelölés nyíltan, elektronikus szavazással (pl. az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül) történik. A jelölés adatai nyilvánosak. Minden erre jogosult egy jelöltet javasolhat.

9.5. Ha több személy kap a jelöltséghez elegendő ajánlást, biztosítani kell a jelöltek nyilvános meghallgatását.

9.6. Az egyetemi ombudsmant a Szenátus választja tagjainak kétharmados többségével.

10. Az egyetemi ombudsman munkajogi helyzete

10.1. Az egyetemi ombudsmani tisztség fő- és mellékállásban is betölthető.

10.2. Az egyetemi ombudsman felett a munkáltatói jogokat közvetlenül a rektor gyakorolja.

10.3. Az egyetemi ombudsman juttatása a tanszékvezető egyetemi tanárok mindenkori juttatásával azonos mértékű. Amennyiben a megválasztott ombudsman másodállásban látja el feladatát, juttatása ennek fele.

11. Az egyetemi ombudsman megbízatásának megszűnése

11.1. Az egyetemi ombudsman tisztségéről, lemondásának indokát közölve, lemondhat.

11.2. Az egyetemi ombudsman kötelességzegése, illetve a hivatalára méltatlanná válása esetében a Szenátus kétharmadának szavazatával visszahívható.

11.3. Az egyetemi ombudsman megbízatása megszűnik, ha funkciójának ellátására három hónapnál hosszabb időre alkalmatlanná válik.

EGYETEMI POLGÁROK PROJEKT

Az Eötvös Károly Intézet 2015 februárjában Egyetemi Polgárok címen átfogó programot indított az egyetemi demokrácia és az egyetemi polgárság jogainak védelme érdekében. A projekt legfontosabb eredményeit a <http://egyetemidemokracia.blog.hu/> oldalon foglaljuk össze, ahol az egyetemi politizálás mellett más, az egyetemi demokrácia szempontjából kiemelt jelentőségű témákkal is részletesen foglalkozunk.

További információk: info@ekint.org